

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cene mu je
: 8 na leto. (Za Nemčijo, H. pr.
Ameriko in druge tne države f. kl.)
— Posamezne številke se prodajajo
na 10 vinar ev.

S priloga: „Naš kmetki čom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu
„Domoljub“ Ljubljana, Kopitarjeva
ulica. —
— Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Stev. 5.

V Ljubljani, dne 29. januarja 1914.

Leto XXVII.

Novice iz državnega zbora.

Letošnje leto imamo že pokazati na lepe uspehe naših poslancev na Dunaju. Po dolgih prekljarijah je bil sprejet in je že tudi potrjen novi dohodninski zakon, po katerem se bo ta davček plačeval šele od 1600 kron dohodka dalje. To je zahteval v odseku in zbornici predlog slovenskega poslanca Roškarija. Pomen te pridobitve je jaseu. Mnogo delavcev, obrtnikov in kmetov, ki so dosedaj plačevali osebno dohodnino, ker so se jim naračunali dohodki do 1200 kron in višje, bodo odslej oproščeni, če nimajo dohodkov nad 1600 kron.

Izdelan je že tudi zakon o polajšavi hišnega razrednega davka, ki smo že pisali o nji v Domoljubu; tudi ta reč pride v zbornici kmalu na vrsto. Naši poslanci se trudijo, da bi se sklenil ta zakon še ta mesec. Nasprotujejo pa, kakor vedno, ko gre za ljudstvo na deželi, liberalni mestni poslanci. Polajšava, kakor jo je sklenil odsek ima te-le določbe: Posesnik hiše, ki ima en, dva ali tri prostore za stanovanje, ne bo plačeval nobenega hišnega davka, če nima toliko dohodkov, da bi moral od njih plačevati dohodninski davek, če zemljiški čisti katastralni iznos ne presega 30 kron ali če kot obrtnik ne plačuje nad 10 kron pridobninskega davka. Za polovico je oproščen, če ne znaša katastralni čisti dohodek nad 50 kron ali prihodninski davek nad 15 kron. Kajzarji in roko-delci z malimi hišami bi bili potemtakem oproščeni.

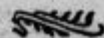
Pri volitvah so navadno ti ljudje najmanj zanesljivi in najhitreje se da-jo preslepiti liberalni agitaciji. Slepi

so! Liberalna mestna gospoda je njihov najhujši sovražnik in sami si kopljejo grob, če gredo za njimi. Kako se trudijo na primer advokatje, da bi si ohranili čimnajveč zaslužka. Vse, kar podražuje pravde in jih zavlačuje, branijo in zagovarjajo na vso moč. Zdaj gre v državni zbornici za to, da bi za manjše pravde, ki sta jih dve sodišči enako razsodili, ne bila dopustna več pritožba na najvišje sodišče. S tem bi seveda odpadlo mnogo stroškov, advokatom, ki gredo za pritožbami kakor pes za kostjo, pa precej zaslužka. Zato se upirajo za žive in mrtve. To je samo en zgled. Mestni hišni posestniki pa hočejo, naj se zniža hišni najemninski davek in njihovi zastopniki v državnem zboru pravijo, da ne dopuste prej obravnave o polajšavah hišno razrednega davka, predno se tudi njihova zahteva ne reši. Pri hišno razrednem davku gre za najrevnejše hišne posestnike, pri hišno najemninskem pa za lastnike velikih hiš.

Znano je, da so kmečki zastopniki v državnem zboru dosegli, da se skozi devet let vsako leto da po 6 milijonov kron za povzdigo živinoreje. Vsaka dežela dobi sorazmerno toliko, kolikor ima glav živine. Da se ta vsota primer- no vporabi, so pri ministrstvu nastavljeni posebni nadzorniki, ki morajo biti v zvezi s kmetijskimi družbami, deželnimi odbori in živinorejskimi zdru-gami in si morajo ogledati, kaj in kako se dela z dovoljenimi vsotami. Za južne kraje je v ta namen nastavljen vri mož Posavec. Po svojem namenu in po obljubah, ki so jih dobili sloven-ski poslanci svoj čas od vlade, bi moral biti tudi za slovenski Štajar in za slovenske Koroško. Tamošnji Nemci pa tega ne marajo, ker bi seveda sloven-

ski kmetje potem samostojno uredili svoje delo v prosep živinoreje. Zadnji teden je to reč v državni zbornici v imenu naših poslancev pojasnjeval poslanec Brenčič. Upamo, da ne zastoj.

Sempatja se je zanesla pri nas zo-pet agitacija proti starostnemu zava-rovanju kmečkega ljudstva. Razprave v državni zbornici v tem oziru kažejo, koliko nasprotnikov ima vsa predloga o zavarovanju sploh. Pravzaprav se je boji vlada, ker bi državo ta reč mno-go stala; ravnotako ji nasprotujejo ka-pitalisti in ž njimi vsi, ki nočejo, da bi si kmet utrdil svojo stopnjo. Pre-zreti se ne sme tole: Vlada je l. 1904 predložila načrt, po katerem naj bi bi-li za starost zavarovani samo delavci. Državni prispevek, ki bi ga vsak zava-rovanec, ko bi pričel vleči zavarovalnino, vsako leto prejel, bi pa mo-rali plačevati seveda tudi kmetje in obrtniki. Zato je stopila na dan misel: delavsko zavarovanje se ne sme izve-sti brez malega in srednjega kmečke-ga in obrtnega stanu, ker bi bil sicer kmet dvakrat tepen: pri davkih bi da-jal svoj delež za delavsko zavarova-nje, obenem bi pa s tem ljudje s kme-tov še bolj silili v mesta in sedanje pomanjkanje kmečkih poslov bi se še mnogo bolj pomnožilo. Pri prostovolj-nem zavarovanju bi se pa ravno tisti, kateri tega najbolj potrebujejo, ne za-varovali. Treba je v tem oziru velike previdnosti. Bremen se od kineta ne more zahtevati, ne da bi še poskrbelo tudi zanj. Značilno je, da so ravno sovražniki kmečkega stanu najbolj na delu, da bi vse pokopali.

Kako liberalci gospodarijo.

Kranjski deželni odbor je že nekaj časa slutil, da na ljubljanskem magistratu ne bo vse v redu. Zato je ukazal kot nadzorovalna oblast čez mestno gospodarstvo, naj deželni uradniki mestno gospodarstvo nekoliko preledajo.

Deželni odbor kranjski se ni motil. Komaj so začeli deželni uradniki brskati po papirjih in računih v mestni hiši, so ljubljanski mestni očetje že doživeli strah pred to komisijo. Sam župan tr. Tavčar je v javni seji mestnega sveta povedal, da na ljubljanskem magistratu ni vse prav in je odločno obsojal, da je prejšnji liberalni mestni svet spravil mestno gospodarstvo v take strašne zmešnjave. Tega pa mož ni povedal, da se je to takrat zgodilo, ko je bil on podžupan in torej kriv sedanjega nerada.

Dognalo se je, da so liberalci porabili protipostavno 100.000 kron denarja vseslovenskega vseučilišča. Nadalje so porabili 10.000 kron od cerkve na Barju. Protizakonito so porabili 27.000 K, ki so bile namenjene za novi most na Opekarski cesti. Iz zaklada meščanske movine, namenjenega za revne meščane so vzeli protipostavno 157.556 kron. Vsega skupaj so protizakonito izdali z raznih zakladov 622.774 kron in pa 26 vinarjev. O teh vsotah niso občinski očetje ničesar vedeli; gospodje na magistratu so jih kar tako brez dovoljenja deželnega odbora in mestnih očev na skrivaj vzeli in jih porabili za vse druge namene, kakor so bili po zakonu določeni.

Na ljubljanskem magistratu so sploh gospodarili tako, da se Bogu usnili. Za mestno tržnico so dobili posojilo 800.000 kron. Tržnice še danes ni, denar so pa drugam utaknili. Za zidavanje mest. šol so dobili posojilo 700.000 kron. Namesto za šole so zabili celih 113.071 kron 95 vin. tega denarja za druge namene. Za jubilej našega cesarja so najeli posojilo 280.000 kron za razne dobrodelne namene, tako na primer za zidavo delavskih hišic in stanovanj 200.000 kron. Porabili so pa ta denar razen 63.000 kron v druge namene. Delavska stanovanja so ostala samo na papirju. Skupna vsota posojil, ki se je porabila za druge namene, kakor bi se morala, znaša nič manj kot 1.441.479 kron 88 vin. Samo za preurelitev neke večje sobe, kjer zborujejo mestni očetje, so izdali 46.641 K 50 vin.

Potem se seveda ne smemo čuditi, če govore danes na magistratu, da ima mesto blizu 12 milijonov dolga. Mesto šteje 40 tisoč prebivalcev; pride torej na vsak tispč ljudi v Ljubljani 300.000 kron dolga!

Kranjski liberalci mešajo kranjsko ljudstvo na vse mogoče načine hoče doseči s tem, da bi dobili zopet delno upravo v svoje roke. Kadar bodo prišle zopet volitve in bodo začeli kolobratiti in klobostrati po deželi, poka-

žite jim kar te številke iz Domoljuba. To bo zanje najboljši in najizdatnejši odgovor!

Političen pregled

AVSTRJSKI DRŽAVNI ZBOR.

»Deutsche Nachrichten« poročajo, da bo mogla 29. t. m. zbornica nemoteno zborovati, kakor sodijo voditelji strank. Začasen proračun se reši v sejah 29. in 30. t. m. Mogoče je, da rešijo še tudi kake manjše predloge, med njimi poddržavljenje okr. šolskih nadzornikov. Ko se reši začasen proračun, se zbornica odgodi, da zboruje do 4. zbori, ki se skličejo 3. febr. in zboruje 4 tedne. Kdaj da zborujejo delegacije, ki so jih 2. marca nameravali sklicati, še ni znano. Zbornica se skliče, kakor sodi dr. Sylvester dne 10. marca. Razpravljali bodo o novi brambni predlogi in o zvišanju števila rekrutov. Zasedanje bo trajalo štiri tedne (od 10. marca do začetka aprila, ko se prične velikonočne počitnice). Šlo bo med drugim za predlogo o lokalnih železnicah, o bosenskih železnicah, o hišno razrednem in hišno najeminskem davku. Proračunski odsek je sklican 27. t. m. popoldne, pododsek davčnega odseka za hišni davek 27. t. m. in socialno zavarovalni odsek dne 28. t. m.

RUMUNI NASPROTI AVSTRIJI.

Budimpešta. »Az Est« poroča, da je bivši rumunski minister Filipescu izjavil: »O prijateljstvu med Avstrijo in Rumunijo ni govora, če se Rumunom v monarhiji ne dajo narodne pravice.«

SOCIALISTI IN KRALJ FERDINAND.

Sofija. Socialistični člani občinskega sveta v Sofiji so v znamenje protesta proti razpustu sobranja **odložili svoje mandate.** Občinski svetovalec in bivši polanec **Hristov** je utemeljil sklep svojih tovarišev in krepko **napadal kralja Ferdinanda,** kateremu je očital, da je **zakrivil nesrečo Bolgarske.** Navzoče občinstvo je burno odobravalo.

VELIKI NEMIRI V PORTUGALU.

Lisabon. Kabinet Costa je včeraj ponoči demisijoniral. **Ko se je to izvedlo, so izbruhnili v več delih mesta težki nemiri.** Nekje so vrgli bombo, vsled česar je bilo 8 oseb nevarno ranjenih. Drugod se je množica sprijela z vojniki in je bilo veliko oseb ranjenih. Pričakuje se proglasitev obsednega stanja.

Lizbona. O krvavih dogodkih danes ponoči se še poroča: Več sto z revolverji oboroženih nasprotnikov Coste je čakalo njegove pristaše. Ko so pa Costovi pristaši došli se je razvila krvava bitka. Mnogo oseb je bilo ranjenih od revolverjskih streliv. Še-le garda na konjih je napravila konec prelivanju krvi. V lukij je bil boj med vojaštvom

in delavci ter vozniki. Tudi tu je več oseb ranjenih. **V krvavi noči je bilo ranjenih več sto oseb,** mnogo oseb je tudi mrtevih.

Vsi balkanski državniki v Peterburgu.

V Peterburgu se sestanejo te dni Pašič, Venizelos, bulgarski general Tođorov, rumunski vojni minister in en črnogorski državnik. Stvar je dalekosežnega političnega pomena.

Hrvaščina v Albaniji?

Zagreb. Dunajski dopisnik »Obzora« je na merodajnem mestu izvedel, da je avstrijska vlada na svojih šolah v Albaniji mesto italijanskega jezika uvedla hrvaški, da laški upliv paralizira.

Listek

V deveti deželi.

Iz angleščine po Rider Haggardu prevel I. M.

(Dalje.)

„Gotovo storiš vse, da rešiš nje, Borovski kaj?“ je rekel s potrtem glasom.

„Se razume, da bom; zdaj pa dalje; zadaj so te že pustili.“

Še enkrat je pogledal za nama, ko sva oddirjala, nato pa je odjezdil s svojim štabom k vojski, ki je že bredla majhno reko, ki je že bila vsa okrvavljena od krvi padlih.

Z Umslopogasom pa sva dirjala in dirjala dalje in kmalu sva imela bojišče daleč za seboj.

XXI. POGLAVJE

Napreji Napreji

Vrh klanca sva se ustavila za trenutek, da se konja malo oddahneta, in se ozrla na že oddaljeno bojišče. Zadnji žarki zahajajočega solnca so rdečeli celo prizorišče ki je bilo videti bolj podobno ogromni sliki nego istinitemu boju. Krasno je bilo iz te daljave videti bliskanje mečev in sulic. Drugače pa razgled ni bil tako veličasten, kakor bi bilo misliti. Orjaška zelenica, kjer se je bil boj, drzoviti, okrogli oris zadaj ležečih gričev in širna planjava na drugi strani so ga malone kazili; zakaj kar je bilo najpoglavitejše od blizu, je postalo iz daljave gledano neznančno. Pa, ali ni tako z vsem delanjem in nehanjem človeškega rodu, ki na ves glas trobentamo o njem in delamo toliko krika in vika? Kako majhno, kako neznančno se mora vse videti mirnim očem, ki zro dol z višine zgoraj!

„Zmagujemo Makumazan,“ je rekel Umslopogas. „Poglej, čete od Soraj se umikajo na vseh straneh; niso več trdne, upogibajo se kot razbeljeno železo in se bore le s polovično sr-

nostjo! Ali bitka ostane malone neodločena, kajti noči se in polki ne bodo mogli zasledovati umikajočega se sovražnika! Vendar mislim, da jih ne bo več volja, bojevati se iznova, prehudega tobaka smo jim dali. Oj, zadovoljen sem, da sem živel! Navsezadnje sem videl boj, ki ga je bilo vredno videti; in jaz sem videl marsikateri boj!"

Zdaj sva bila že zopet na potu; jezdila sva vstric in povedal sem mu, kakšna je najina naloga, in če se nama ponesreči, bi vsi tisti, ki so padli v boju, padli zastonj.

"Oj!" je rekel, "skoraj sto milj in samo ta dva konja! In ob dnevnem svitu morava biti tam! Pa dobro naprej! Človek more zgolj poizkušati, Makumazan; znabiti se nama vseeno posreči, priti ob pravem času, da razbijeva staremu coprniku glavo. Nekoč je nas hotel žive sežgati, ali ni res? Zdaj pa hoče uničiti mojo mater Nilepto, kaj? Dobro! Tako gotovo, kakor sem Umslopogas, tako gotovo mu razčesnem glavo do brade, najsi bo moja živa ali mrtva. To prisezam!" In divje je zavihtel svojo bojno sekuro.

Začelo se je že dobro nočiti, a cesta je bila dobra in v kratkem je imela iziti luna.

Miljo za miljo sva dirjala v mraku v hitrem diru brez prestanka, brez odmora. Dirjala sva po obronkih navzgor, navzdol, čez široke doline, ki so se razprostirale do vzhodja daljnjih gričev. Vedno bliže in bliže so prihajali sinji griči; že sva jezdila po obronkih navkreber, zdaj sva bila na drugi strani ter jezdila proti drugim, ki so se vzdigovali liki prikazni v daljavi.

Naprej, naprej, brez prestanka, brez odmora! Jezdila sva po tihih nočih in nič drugega nisva slišala kot enakomerno peketanje naših konj. Jezdila sva mimo zapuščenih vasi, kjer se je le poredkoma oglasil kak pozabljen, stradajoč pes z otožnim lajanjem; jezdila sva mimo samotnih, z jarki obdanih bivališč po beli mesečini, ki je hladno obevala širono zemeljsko narode, kakor da bi ne imela nobene toplote; naprej in naprej, uro za uro brez odmora!

Govorila nisva ničesar; sklanjala sva se na vratove teh dveh krasnih konj ter poslušala nujino globoko, dihanje redovito peketanje njihovih okroglih kopit. Silen in črn je bil videti stari Umslopogas poleg mene na belcu, kakor smrt v razodenju sv. Janeza, ko se je tupatam ozrl kvišku, zrl po cesti naprej in pokazal s svojo sekuro proti kaki daljni hiši ali griču.

In naprej, še vedno naprej brez odmora ali prestanka uro za uro!

Naposled sem izpoznal, da je začela celo ta krasna žival, ki sem jo jaz jezdil, počasi pešati. Pogledal sem na uro. Bila je skoro polnoč in midva sva imela precej več nego pol pota za seboj. Na vrhu nekega griča je bil majhen studenec, ki sem se bil spomnil namj, ker sem pred malo dnevi pri

njem prenočil, in tukaj sem namignil Umslopogasu, naj ustavi, ker sem bil namnil, da dam konjem in nama deset minut počitka. Ustavila sva se in razjahala — to se pravi, Umslopogas sam je razjahal najprvo in potem pomagal še meni skočiti raz konja; napori, odrevenelost pa bolečine moje rane so mi onemogočale, da bi sam razjahal. Sopihajoč sta stala vrla konja poleg naju, počivajoč zdaj eno nogo zdaj drugo; pot je kar tekel z njiju in kadilo se je iz njih, da se je para v rahlih meglicah vzdigovala v mirni nočni zrak.

Pustivši Umslopogasa, da je držal konja, sem krevsal k studentu ter se okrepčal z njegovo sladko vodo. Izza poldneva, ko se je boj pričel, nisem imel drugega v ustih kot požirek vina; usta so mi bila vsa izsušena, a moja utrujenost je bila prevelika, da bi se čutil lačnega. Umivši si še vročo glavo in roke sem se vrnil, nato pa se je šel tudi Umslopogas okrepčat. Naposled sva dovolila tudi konjem, da sta pila nekaj požirkov — ali ne več. Oj, s kakšno silo sva morala spraviti ubogi živali od vode!

Imeli smo še dve minuti časa, ki sem jih porabil v ta namen, da sem skušal odpraviti svojo omrtvelost ter se prepričati o stanju konj. Dasi je bil moj konj krasna žival, je bil vseeno že silno izmučen; povešal je glavo in oko mu je bilo motno in bolno. A Nileptin konj je bil primeroma še svež neglede na to, da je moral mnogo večjo težo nositi. Noge so mu bile pač utrujene, a oči so mu bile jasne in svitile; ponosno je držal svojo lepo glavo kviško in zrl v temo okrog sebe, kakor da bi nam hotel reči, da je še dober za onih petinštirideset milj, ki so ležale med nami in Milozo. Nato mi je Umslopogas pomagal zopet na konja, zajahal svojega, ne da bi se dotaknil stremena in iznova sva zdirjala naprej, izprva počasi, da sta konja prišla zopet v tek, potem pa hitreje.

Tako smo predirjali novih deset milj, nato pa je prišel bolj strm utrudljiv šest do sedem milj dolg klanec in moj ubogi konj bi bil trikrat že skoraj padel. Na vrhu pa je bil videti zopet dober in je dirjal navzdol z dolgimi, krčevitimi koraki in hropeč. Tiste tri, štiri milje smo prejezdili hitreje nego katerokoli doslej izza početka naše ježe, a čutil sem, da je to poslednji napor. In prav sem imel. Naenkrat je moj izmučeni konj vzel žvalo med zobe in divje dirjal po ravni cesti kakih tri, štiristo korakov. Nato pa se je zgrudil naravnost naprej, da je padel na glavo. Ko sem ustajal pokonci, je vrla žival vzdignila glavo, me gledala s svojimi sočutje vzbujajočimi očmi, dokler se ji ni glava povesila in je bila mrtva. Srce ji je počilo.

Umslopogas se je ustavil poleg mrtvega konja; ves žalosten sem ga pogledal. Do zore je bilo treba prejezditi še dobrih dvajset milj; kako pa je bilo to mogoče z enim samim ko-

njem? Položaj je bil videti brezupen, ali jaz sem bil docela pozabil, kako izvrstno zna stari Zulu teči.

Ne da bi zinil eno besedico, je skočil raz sedla ter me začel vzdigovali nanj.

"Kaj pa boš ti?" sem ga vprašal.

"Tekel," je odgovoril in prijel za jermen mojih stremen.

In zopet sva dirjala dalje, malone enako brzo kakor poprej. Oj, kako dobro mi je dela ta izprememba konja! Vsakdo, kdor je kdaj jezdil in je bil s časom v stiski, ve, kaj se to pravi.

Leto 1812.

(Doživljaji francoskega vojaka.)

(Dalje.)

Z dragocenim darilom sem napravil svoji gospodnji veliko veselje. Nato sem odšel k svojima tovarišema v gostilno; tukaj nam je čas hitro minil med pripovedovanjem naših doživljajev. Ob enajstih smo se vzdignili, kajti tromba nas je klicala na zbirališče. Tu sta se moja tovariša vpisala v konfpanijo in sta dobila naznačeno svoje stanovanje.

Na zbirališču je bilo jako živahno. Tekom treh dni se je bilo naše število gotovo podvojilo. Bilo je, kakor da so mrličji vstali iz svojih grobov in si prišli čestitat k novemu letu. Toda pogled na te nesrečnike je bil strašen; večina jih je bila pohabljenih, polomljenih. Temu je manjkalo nos, onemu ušesa, tretjemu prsti na rokah ali na nogah, nekaterim pa vse skupaj. Ti ubožci res niso rešili drugega, kakor svoje ubogo, golo življenje. Kakšna žalostna prihodnost jih je čakala!

Na zbirališču so nam naznanili, da se Rusi bližajo mestu. Ukazi so bili strogi, kakor na predvečer bitke. V strahu, da nas sovražnik ne bi prese-netil, so nam zapovedali, naj bomo vsak trenutek pripravljeni na odhod. Spimo naj samo z enim očesom, puške imejmo vedno pripravljene za strel in naj prihajamo odslej na zbirališče vedno docela pripravljene za odhod. Razdelili so nam veliko množino patron, — kratkomalo, bližali so se zopet resni časi.

Ko smo se začeli razhajati, stopi k meni Pikart v svoji paradni obleki in me objame. Takisto je storil tudi Grangier. Na ta način smo brez nepotrebnih besed sklenili prijateljstvo za novo leto. Grangier mi je pri tej priliki tudi izročil 60 frankov, kot moj delež od konj in voza, ki so ga tovariši prodali za 300 frankov. Oba prijatelja sta občudovala in hvalila moj krasni novi plašč, jaz pa sem jima pripovedoval njegovo zgodovino.

Pri kosilu na mojem stanovanju nam je moja gospodinja izvrstno postregla. Izbranih jedi in dobre pijače je bilo v obilici. In tako smo mi, ki smo v preteklem letu smrti zrlj toli-

kokrat v koščeni obraz, pozabili preteklost in veselo, pogumno gledali mlademu letu v jasno lice. Pozno v noč smo delali načrte za bodočnost, zupajoč, da nas bo po tem porazu naš veliki Napoleon popeljal k novim zmagam.

Tovariša sta spala v mojem stanovanju. Naslednje jutro sta po izvrstnem zajutreku odšla domov.

Naslednje dni smo se zbirali na mojem stanovanju, kamor nam je Pikart vsak dan donášal v telečnjaku vedno nove zaloge dobrega vina v buteljkah. Pravil nam je, ba se je seznanil z nekaterimi uglednimi Judi v mestu, ki ga kot svojega rojaka zalagajo s to dragoceno kapljico. Zares, so nekateri ljudje na svetu, ki se jim nikdar slabo ne godi, ker si znajo pomagati v vsakem slučaju. Tak je bil naš Pikart.

Tako so nam tekli prekrasni dnevi. Končno, 11. januarja, pride Pikart že zjutraj zarana v moje stanovanje. Bil je popolnoma pripravljen za odhod. „Pripravi se, tovariš,“ mi zakliče, „in poslovi se od svoje dobre gospodinje, zakaj vsak trenutek se mora oglašiti tromba, ključič nas k odhodu.“

Tudi Grangier je prišel, ravnatoko pripravljen za odhod. Vsi trije smo se nato vsedli k mizi in praznili zadnje steklenice, pričakujoč signala, ki naj nas pokliče na zbirališče. Tako smo sedeli od osmih do pol dvanajstih. Tu se naenkrat oglasi Pikart: „Čujta, ali niso to topovski strelji?“ Zares, natančno smo mogli slišati iz daljave votlo gromenje topov, obenem pa so se tudi oglašile trombe in bobni po cestah, ki so nas zvali na zbirališče. Gospa Gentil je planila v sobo kot vihra: „Ah, gospodje, kozaki!“ Pikart je odgovoril: „Le sem ž njimi, če jih je kaj, jim bomo že posvetili!“ Jaz sem hitro pospravil svoje malenkosti, Pikart in Grangier pa, kot prava vojaka, sta še prej izpraznila steklenico. Po kratkem, a iskrenem slovesu od gospe Gentil, smo planili ven in se napotili proti zbirališču.

Topovi so naenkrat utihnili. Proti Rusom so postavili namreč še popolnoma svež topničarski regiment, ki se ni udeležil pohoda v Rusijo. Ker je ruska četa obstojala iz samih konjenikov, jih je le nekaj topovskih karteč vrglo nazaj.

Cesta je bila zamašena z vozovi, ki so peljali prtjago ali živež. Zato se je morala vrsta ustaviti. Mi trije smo stali tik Pikartovega stanovanja. „Kaj bi tu stali,“ pravi Pikart, „mari pojdimo rajši v moje stanovanje, kjer imam v ležišču še nekaj steklenic vina. Škoda bi ga bilo pustiti, ker imamo tako lepo priliko.“ Stopili smo torej v hišo. Pikart je izvlekel izpod vzglavja pet steklenic; dve izmed njih sta bili napolnjeni z vinom, tri z žganjem. Izmed poslednjih je vsak izmed nas eno stisnil v telečnjak, vino pa smo začeli piti. Tu se prikaže Pikart: „gospodinja. „Ali morate res oditi,“ je začela

govoriti, „tako težko se mi zdi, ko nas boste zapustili. Toda prej morate vsaj še nekoliko prigrizniti, ne pustim vas prej iz hiše, en trenutek boste vsaj še počakali.“ Ne bi bili pravi vojaki, če bi se bili upirali. Vsedli smo se torej in kmalu je bila miza polna dobrih jedi in pijač. Ker nismo mogli vsega pojesti, smo si napolnili z mesom in potico vse žepe, ki so bili še prazni. Nato smo se zahvalili in se poslovili od dobre ženske; posebno pristrčno sta so poslovala s Pikartom.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4³/₄% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Dom in svet.

Dopolnilne volitve za pokojnim dr. Ign. Žitnikom. Kakor izvemo, se bo vršila volitev deželnega poslanca v četrtek, dne 12. marca t. l. Župani bodo v kratkem razporedili volilske imenike. Volitev državnega poslanca pa se bo vršila šele meseca maja.

Deželni zbor Kranjski se snide letos prvič dne 5. februarja. Zboroval bo kake tri tedne. Izvolil se bo kakor običajno tudi nov deželni odbor.

— Goriški deželni zbor bo obravnaval o verifikaciji volitev in o proračunu za leto 1914, ki izkazuje 2,500.000 K primanjkljaja. Kljub nakazilom iz davka na žganje ostane še primanjkljaja 1,500.000 K. Da se pokrije, se morajo povišati doklade, ki znašajo že zdaj 188% ali pa dobiti nov vir dohodkov.

Mlinar Pavšlar v Kranju in njegova tožba proti deželi Kranjski. Mlinar Pavšlar v Kranju na Gorenjskem je hotel hitro obogateti. Najprej je šel k propali Glavni posojilnici: tam so mu posodili kar naenkrat 1 milijon kron. Kam je denar spravil, svet še danes ne ve. To pa je gotovo, da je ta njegov dolg spravil Glavno posojilnico na boben. Pavšlar pa s tem ni bil zadovoljen. Hotel je tudi deželi Kranjski olajšati žep za 1,600.000 kron. Kar naenkrat mu je prišlo v glavo, da mu je dežela dolžna 1,600.000 kron, ker je njegove vodne sile kupovala. To trditev je celo s prisego potrdil. Napravil je tudi tožbo proti Kranjski deželi. Obravnava je bila dne 21. januarja. In sedaj je prišlo

na dan, da je Pavšlar pisal kranjskemu deželnemu odboru pisma v katerih sam pravi, da dežela njegovih vodnih sil ni kupila. Seveda bo mož strahovito pogorel s svojo tožbo. Zanimivo pa je, da se vsi kranjski liberalci za tega moža vlečejo. češ, dežela plačaj! Taki so kranjski liberalci. Po shodih in listih zabavljajo čez deželno gospodarstvo, kmetu predbacivajo vsak groš, ki mu ga dežela nakaže, Pavšlarju pa bi radi kar 1.600.000 kron prikomandirali v velikansko škodo deželi. Ampak Pavšlar je liberalec!

Starosta kranjskih učiteljev umrl. V Šturijah na Vipavskem je umrl dne 19. jan. nadučitelj v pokoju g. Andrej Perne, ki je bil najstarejši učitelj na Kranjskem.

Kranjski baron Kodelli prestopil v protestantizem. Bivši deželni poslanec v veleposestvu baron Kodelli, lastnik grajščine Turn pri Ljubljani se je ločil od svoje žene. Prestopil je nato v protestantizem in se poročil z neko baronico Valentino Vladotovo.

— Istrski deželni poslanec Pangerc, ki je tudi župan v Do'ini pri Trstu, je kakor poroča »Novi Čas«, kot župan odstopil. Dne 22. t. m. si bo obč. zastop. izvolil novega župana. Kakor nam poročajo, se gre v blagajni za 60.090 K.

— Afera poslanca Pangerca. O aferi isterskega deželnega poslanca Pangerca, župana v Dolini pri Trstu, poroča »Piccolo«; Pangerc je zlorabil svojo oblast, da je 60.000 K od izkupička občinskih zemljišč, prodanih pred časom nekemu tržaškemu kapitalistu, porabil zase. Pangerc je bil od poštvene oblasti odstavljen in je tudi deželni odbor uvedel proti njemu preizkavo. Nekaj bo Pangerc lahko poravnal, bogve kajpa seveda ne. Postal je kajpada tudi kot poslanec nemogoč.

— V državni poljedelski svet je imenoval dež. odbor komerčnega svetnika, drž. in dež. poslanca Frana Povšeta (namestnik grof Barbo), c. kr. kmet. družba pa drž. in dež. poslanca župnika Ivana Hladnika (namestnik ravn. družbe Pirc). Pirca.

— Sedemdesetletnica grofa Auersperga. S Turjaka poročajo: Sedemdesetletnico svojega rojstva je obhajal 24. jan. grajščak grof Leo Auersperg. V predvečer je priridilo oskrbnitvo turjaške graščine slavljencu na čast veličastno serenado, pri kateri so sodelovali turjaški pevci ter pevci in godci iz Škocijana. V sprevedu z baklami smo videli lovce turjaške grajščine, zastopnike raznih občin in nešteto ljudstva. Gosp. župnik Pavšič je narisal zasluge turjaških grofov za državo, cerkev in domovino. Slovesno sv. mašo je opravil g. župnik iz Roba ob asistenci duhovščine iz patronata. Vsa slavnost je bila neprisljen izraz spoštovanja, udanosti, hvaležnosti in ljubezni do visokorodnega turjaškega grofa, ki ni samo plemenitega rodu, temveč tudi plemenitega srca.

— Zapuščina domoljuba. Te dni umrli dalmatinski rodoljub grof Manfred Borelli je zapustil »Hrvatskemu dobrodelnemu društvu« v Zadru hišo vredno 100.000 K.

— **Huda burja.** S Pivke, iz Vipavske doline, iz Lokavca in iz drugih krajev prihajajo poročila o strašni burji, kakršno pomnijo komaj najstarejši ljudje. Burja je napravila po vseh teh krajih silno škodo. Pometala je dimnike in opeko raz streh, pomolila sadje in odnesla celo več streh Več ljudi, ki jih je zalotil vihar v samoti, pogrešajo. Boje se, da jih je vihar pometal v jarko ali pečino, kjer so ponesrečenci zmrznili. Tako so našli pri Črničju enega zmrznjenega človeka in pri Komnu enega. Ponesrečencev ne poznajo.

— **Dva dni je bil mrtev.** 70letni posestnik Janez Leitner pri sv. Volbenku je pred nekaj dnevi zaspal in se ni zbudil dva dni. Ker ga domači niso mogli zbuditi, so poslali po cerkovnika, ki je tudi mrliški oglednik, in ta je konstatiral, da je mož res mrtev. Ker pa ob določeni uri ni bilo pogreba, je šel cerkovnik v hišo, kjer je bil mrlič. Kako pa se je prestrašil, ko je videl Leitnerja živega. Leitner je imel po dvanajdnem spanju večikansk tek.

Nikar v Ameriko! Kakor je razvidno iz raznih ameriških časopisov, je tam štrajk in brezdjelje na dnevnem redu. Vsled tega je nastala splošna druginja v Združenih državah; in ne samo po mestih, tudi po deželi. Pa tudi ni upanja, da bi se položaj kaj kmalu izboljšal. Komisija na Ellis Islandu brez vsakega razloga izseljenje zavrača, češ, da je Amerika že prenapolnjena z ljudmi, ter se boje, da še za domačine kmalu ne bo dosti kruha. Zato pa kličejo: Nikar v Ameriko! Kdor pa nikakor ne more ostati na rodni grudi, bodisi vsled slabe nerodovitne zemlje ali iz drugih upravičenih vzrokov, naj se raje odloči, da ostane bližje svojega rojstnega kraja. Ker je v Bosni mnogo dobre rodovitne zemlje in nakup mnogo cenejši kot doma, svetovali bi, da bi se dotičniki zavzeli za Bosno. Družba sv. Rafaela je v ta namen naprosila razne osebe in družbe v Bosni, da nam grejo na roko pri nakupu zemljišč. Dobilimo tudi povoljen tozadevni odgovor. Kdor se zanima za to, naj se obrne na Rafaelovo družbo v Ljubljani, Dunajska cesta št. 29, I. nadstropje (glavna mitnica). Tu se dobi vsa nadaljna pojasnila in posredovanja brezplačno.

Pariški nadškof o časnikih. Društvu za razširjanje dobrega časopisja je povedal pariški kardinal in nadškof te-le besede: Velika skrb mi navdaja srce, ko vidim zjutraj po mestu toliko ljudi, ki bero cerkvi in poštenosti nevarne liste. Srečnega bi se štel, ako bi imel v vsaki župniji tako časnikarsko društvo, ki bi katoličane opozarjalo na dolžnost, da bi brali samo dobre časopise. Nobeno delo za rešitev duš ni za naše dežele važnejše in nujnejše nego razširjanje dobrih listov. Nobena stvar ni bolj vredna vašega požrtvovanja, vaših trudov in prizadevanj kakor ravno ta. Bog blagoslovi vaše delo.

500 letnica zadnjega slovenskega vojvode na Koroškem. Letos bo preteklo ravno 500 let, odkar so na Koroškem na polju Gospe Svete ustoličili koroški kmetje zadnjega vojvoda. Zadnji vojvoda je bil vitez Ernest Zelezni.

Ta spomin bodo koroški Slovenci slovesno praznovali po vsem Koroškem.

— **Zopet velik vlom v Trstu.** Neznanci so vlomili v manufakturno trgovino Marka Conforti v ulici Campanile in odnesli s seboj za 25.000 K perila; blagajne niso mogli vlomiti.

Naš cesar za družino rezervista. V Velikem Varadinu na Ogrskem so poklicali k vojakom nekega Ladislava Grosa. Mož je star že 37 let, ima doma ženo in pet nepreskrbljenih otrok, poleg tega mora skrbeti še za svojo mater. Poklicali so ga tako pozno k vojakom, ker so prej nanj pozabili. Žena in otroci so ostali doma v veliki bedi. Niso si mogli drugače pomagati; naredili so prošnjo na cesarja, katero so vsi podpisali. Cesar jim je odgovoril in poslal 3.000 kron.

Jubilejni dar cesarja. Iz Solnograda nam poročajo: Neki tukaj bivajoči mizarski mojster je o priliki 65letnega vladanja našega cesarja napravil izredno lepo jubilejno mizo, pri kateri je sodeloval tudi Slovenec F. B. Delo je res nekaj umetniškega. Miza nosi dvoje cesarjevih slik, eno iz leta 1848, drugo iz leta 1913. Poleg tega so v ploščo vdelanji grbi vseh kronovin avstro-ogrske monarhije. Ob robu krase ploščo vsakovrstni gradovi, cveti in napis. Umetnik je prejel od cesarja za darilo troje vprašanj. Kakšna pa da so ta vprašanja, mojster še doslej ni povedal; le toliko je odkril: preskrbljen sem za celo življenje, četudi bi seglo do skrajne meje človeške starosti.

«Krvava ladja» pravijo šaljivci vojni ladji »Szent Istvan«, ki so jo te dni v Reki v morje spustili. Tekom gradbe tega velikana, ki se je gradil na Reki, se je sedem delavcev ubilo, nad 70 težko ranilo, 36 pa jih je ostalo za celo življenje pohabljenih. Pri spuščanju ladje v morje pa je vrh tega umrl še grof Palavicini, katerega je pri slavnosti zadela kap. Vzrok teh nesreč je pomanjkljiva ladjedelnica na Reki.

Vojakom zmrznile noge. Na Tirolskem so imeli te dni deželni lovci vaje. 2 kompaniji vojakov sta imeli splezati na visoko goro. Odmarširali so ob 5. uri popoldne in so prišli na vrh ob 5. uri zjutraj. Pota so bila ledena in silno težavna. Na nekaterih krajih je bil sneg visok 3 metre. Na 2.000 m visoki gori je vladal strašen mraz, da so vojaki kar z zobmi škrtali. Z gore so se podali ob 10. uri dopoldne in so prišli nazaj v kosarno ob 5. uri popoldne. 70 vojakom so zmrznile noge tako, da so jih morali poslati v vojaško bolnico v Tridentu. Nekaterim so morali prste operirati.

Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl dne 22. jan. zdravnik za ženske bolezni dr. Galatia. V svoji mladostni nepremišljenosti je odpadel od vere in postal protestant. Na smrtni postelji ga je pa sprejel nazaj v katoliško vero njegov sošolec g. Petrič, župnik pri Sv. Petru. Pokojnik je imel dobro srce zlasti za reveže, ki jih je zastoj zdravil. Če so ga vprašali za plačilo, je navadno odgovoril: »Bodo že drugi plačali«.

»Naš glas« — to je najnovejši liberalni list za Notranjsko. Pravi, da je glasilo kmečke stranke, ki se še le snuje, ki je še ni. Ta je pa lepa! Kdo pa stoji za tem listom? Sami liberalci, ki se ne upajo s farbo na dan. Poroča se nam, da liberalci cele koše tega lista pošiljajo po naših hišah zastoj. Potem bodo pa kronce tirjali. Sicer bo pa ta »Naš glas« kmalu zmrzil. Samo da bodo volitve končane mesto dr. Žitnika pa bo ostal glas vpijočega v puščavi. Kmetje, bodite pametni, pa liberalcem »Glas« nazaj pošljite, saj imate otroških glasov dosti.

Gorenjske novice

g Bled. Dne 1. marca 1914 ob 9. uri dop. priredi obrtna zadruga na Bledu preizkušnjo obrtnih vajencev v pisarni zadrugne boba. Blagajne na Bledu, Mlino št. 3. Vsi vajenci, ki so učno dobo dovršili, naj vložijo pismeno prošnjo na obrtno zadrugo na Bledu.

g Boh. Bela. Na Kupljeniku je po dolgem bolehanju umrl posestnik Janez Šarl, dolgoletni ključar cerkve sv. Stefana. Vrlemo možu: večni mir! — Gasilno društvo ima prihodnjo nedeljo izredni občni zbor. Na dnevnem redu je prememba pravil. — Čuje se, da se bo zadeva glede zajamske poti v kratkem končno uredila.

g Cerklje pri Kranju. Pogorela je zadnjič Podjedova žaga v Dvorjah. Vzajemna zavarovalnica je takoj drugi dan poslala svojega cenilca in točno izplačala zavarovalnino. To domačo zavarovalnico najtopele vsem priporočamo. — Prvi mesec novega leta je smrt pridno kosila. Med drugimi je umrla mati g. prof. dr. Jos. Jenko v Dvorjah. — Liberalci so začeli pridno odkladati svojo gnjilobo v »Slov. Domu«. To je zanesljivo znamenje, da ravno pri njih ni vse v redu. Kje bode ven butilo, bo pokazala bližnja prihodnost. — **Slov. katol. izobraževalno društvo** priredi na Svečnico popoldne v Ljudskem domu zabavno predpustno igro. Pridite v obilnem številu tudi možje in fantje, ne bo vam žal vesele zabave!

g Grabovec pri Metliki. Dne 18. t. m. smo imeli na Lokvici razdelitev državne podpore po toči poškodovanim posestnikom. Za to podporo se zahvaljujemo poslancem S. L. S., posebno drž. poslancu Jarcu in našemu županu ter dežel. poslancu Mihelčiču. Vsem, ki so pripomogli do te podpore: Bog plačaj!

g Izobraževalno društvo v Moravčah priredi na svečnico po nauku prelepo igro »Sveta Elizabeta«. Za otroke se igra potem v nedeljo po nauku ponovi, zato naj se udeležijo igre na svečnico le odrasli. Čisti dobiček je namenjen za nove kulise, zato se udeležite igre v prav obilnem številu.

g Od sv. Ane. Dosedanji župan Iv. Ankele je odložil župansko čast. V soboto so izvolili odboriki mesto njega za župana Jakoba Meglič (Blejca). Na

tega mesto za občinskega svetovalca pa Vrsovnik.

g Ribno pri Bledu. Od 1. do 8. februarja t. l. bomo obhajali pri nas duhovne vaje, katere bodo vodili gg. Lazaristi iz Ljubljane.

g Št. Jakob ob Savi. V nedeljo 1. februarja bo občni zbor izobraževalnega društva. Sedaj, ko imamo društveni dom, je treba društvu pred vsem mnogo zavednih delavnih članov. Ob tej priliki se prosijo društveniki, da vrnejo vse izposojene društvene knjige, da se bo mogla urediti knjižnica. Po dobroti domačega rojaka g. prof. Pengova sta oder in bra'na soba preskrbljena tudi z najpotrebnejšim pohištvo. Bog plačaj! — Pred kratkim je imela pri nas nekdanja naša učiteljica gđc. M. Odlasek kot voditeljica gospodinjskih tečajev lepo predavanje o vzgoji in gospodinjskih tečajih. — Sedaj pa še par stvari iz starega leta. Našo lepo novo cerkev, ki je bila že potrebna prenovljenja, je preteklo poletje, oziroma jesen umetno in s'ogu primerno preslikal g. akad. slikar Simon Ogrin, in sicer prezbiterij deloma figuralno s freskoslikami, ladijo ornamentalno. Prej nekako prazna cerkev, izgleda zdaj res slovesno. De'o hvali moistra! — Za društveni oder pa je napravil najpotrebnejše ku'ise po zmerni ceni ihanski rojak domačin gosp. Merčun, ki se je tudi skazal za podobna dela popolnoma sposcbnega.

g Iz Tržica. Hranilnica in posojilnica v kaplanji je imela minulo leto več kot pol milijona prometa. Čistega dobička je blizu dva tisoč. Vlog je bilo za 38.000 K več nego pa v l. 1912. — Oklepajmo se domačega, tako lepo se razvijajočega denarnega zavoda.

g Na Vačah nam je, če le malo pomislimo, nemogoče pisati o naših liberalčkih in pisacih. V Kristanovi prodajalni se ti siromački zbirajo, agitirajo in delajo načrte. Zbirajo se v dolgih predpustnih večerih v Perucitovi gostilni ter delajo načrte, kako bi jeseni ušli neizogibnemu porazu pri občinskih volitvah. Iz Perucitove gostilne se sliši ob nedeljah godba in ples, brez licence, ker župan ne bo iz svojega metala v občinsko blagajno. — »Domoljuba« je letos v naši fari nenavadno veliko število. Redka je hiša, ki bi ga ne imela. — Ko se malo ogreje, bomo imeli v izobraževalnem društvu predavanje in pozneje kmetijski poučni tečaj. Iz božičnega predavanja o naši krajevni zgodovini posnamemo, da je v preteklih stoletjih takozvano Zasavje spadalo pod našo nadžupnijo Vače, ki je štela 21 podružnic in tri kapele. Podružnice so bile: Sv. Gora, Št. Lampert, Kolovrat, Vernek, Hotič, Sava, Široka set (Sv. Marjeta), Tirna, Zavšenik, Golče, Jablana, Čolniše, Sv. Florijan v Gori, Slivna, Kandrše, Zvarule, Briše, Šemnik, Podlipovica, Borje in Strmanjiva. Kapele so bile v gradovih: Lebek, Ponovič in Mudija. Vače je torej zgodovinsko središče Zasavja, česar ne more nihče tajiti.

g Vrhpolje pri Moravčah. Račun za našo šolo o je končen in znaša 20.800 K. Lahko smo ponosni na krasno stavbo, ki je delo zidarskega mojstra Ant. Urbanija iz

Zič. Pohvalno omenjamo predsednika krajskega sveta Ignaca Cerar, ki je ves čas skrbno vodil račune in tako mnogo pripomogel, da se je vorašenje dvorazrednice rešilo. Stavbeni odbor je izvrstno rešil svojo nalogo, občinski odbor moravški pa jo bo v 15 letih brez posebnih občinskih nak'ad plačal. Kako pa? Naredil je pameten sklep, da se na'ozí nekaj vinarjev na žganje, da bo šolo plačeval vsak, kdor bo pil šnops, ne pa samo posestniki.

Dolenjske novice

d Iz Dobrnica. Naše izobraževalno društvo je priredilo 25. t. m. predpustno igro »Trije tički« s pozdravnim govorom in deklamacijo »Narobe svet«. — Narasčaj našega Orla vrlo napreduje. — Najhujši gadji lovilec je bil pretečeno leto Janez Pucelj iz Korit po domače Resnik, ki ki je nalovil 98 gadov. Zanimivo pa je poslušati njegovo povest, kako sta se z nekim gadom (modrasom) borila; zdaj je bil mož na vrhu zdaj gad na možu, slednjič se je vendar lovec srečno rešil gadovih klešč. — Umrl je 17. t. m. Janez Lazar, po domače Peneč, oče iz Artmenje vasi v starosti 78 let, bil je krepak mož stare slovenske korenine. Bil je kot vojak leta 1859. na Laškem in leta 1866. pri Novari. Pokojni je bil dober krščanski oče ter pristaš S. L. S. Bil je tudi večletni porotnik pri okrožnem sodišču v Rudolfovem, mnogletni bralec in naročnik Domoljuba in Dol. novic. Predzadnji Domoljub je še prečital z velikim veseljem, potem pa kmalu zaspal v Gospodu. — N. v. m. p.

d Z Dvora pri Žužemberku. S prihodom novega g. nadučitelja se je vendar enkrat naselil ljubi mir v naši občini. — Počasi pa stanovitno gine iz našega kraja liberalizem. Nekdanja liberalna trdnjava je pri zadnjih vo'itvah spravila še celih 10 »nazaj-naprednjakov« skupaj. Klinc bo kmalu general brez vojske. Za plačilo bo pa dobil od lastnih smišljenikov vrva za vrat, kakor nekdanj turški paše, če so vojsko zgubili. V raznih posojilnicah so mu pa že podpisali smrtno obsodbo. — V dnevih 11. in 12. t. m. smo imeli pri nas kmetijsko-poučni tečaj, ki se je izvrstno obnesel. Pri nekaterih predavanjih je bi'a zelo prostorna šolska sobana naravnost nabito polna. Marsikatera beseda je padla na rodovitna tla, kar se kaže iz velikega zanimanja za izboljšanje hlevov, kapnic in travnikov, ki je nastalo po tem predavanju. Da le ne bi ostalo samo pri zanimanju, ampak bi se izboljševanje začelo tudi izvrševati! Pomoč deželnega odbora je zagotovljena. — Žužemberski liberalni »Vezuv« bljuje zadnji čas s toliko silo laži in nesramna obrekovanja v »Narod«, da sega smrad njegovih izbruhov doli do nas. Sramoti naše poštene družine in laže o zapeljanih »Marijinih devicah«. No, mi vemo samo o eni zapeljani, pa še tista ni »Marijina« in je najstru-

peneša somišljenica žužemberskega liberalnega Vezuva. — Novega stolarskega mo'stra smo dobili na Dvoru. Jos. Hočevnar, bivši pomočnik pri Tomatu je vkljub vsemu nasprotovanju in nagajanju od gotove strani s'edn'ič vendarle dobil pravico za samostojno izvrševanje stolarske obrti. Novega izvrstnega stolarija vsem, posebno pa različnim našim društvom prav toplo priporočamo.

d Gora pri Sodražici. Dne 19. t. m. je umrl g. župnik Josip Lavtar. Bolehal je že več časa, skoro vsako zimo za hudim revmatizmom. Letos je pa pritisnila še druga bolezen, ki ga je spravila v grob. Bil je holan komaj 14 dni. Gospod je štel komaj 35 let. Rojen je bil pokojni župnik v Železnikih na Gorenškem; študiral v Ljubljani in v Novem mestu. Posvečen je bil v duhovnika l. 1905. Bil je kaplan na Vrhniki, v Št. Petru pri Novem mestu, v Črnomlju in v Cerkljah na Gorenškem. Pred tremi leti je prišel k nam kot župni uravitej in postal naš župnik. Bil je predsednik krajske šolskega sveta za našo novo šolo. Ustanovil je izobraževalno društvo in se veliko trudil za našo novo cesto. Pri njegovem pogrebu se je zbralo kljub hudi zimi veliko ljudstva in 10 njegovih tovarišev, ki so ga spremljali na zadnji poti. Njegov sošolec g. Znidaršič mu je govoril v s'ovo in pevcii so zapeli n'emu, ki je bil slovit in izobražen pevec, v s'ovo tri žalostinke. Počivaj v miru, dragi g. Jožel!

d Krško. Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb v sodnem okraju Krškem ima svoj občni zbor v četrtek dne 5. sveč 1914 ob pol 11. uri dopoldne v raznovrstni dvorani c. kr. okrajne sodnije v Krškem.

d Prečina. Na Hudem se je 17. jan. hudo opekla Bevcva žena. Imeli so zabodena prašiča v bani; žena je prinesla lonce vrele vode; kar ji spredleti tako, da je pršla vršla sebi na glavo. Odneli ji so jo v žensko bolnico v Novo mesto. Mislili so, da bo našla ob oči, toda unanje je, da se še obravnja. — Cesta od Bršlina čez Češčovos-Zalod je sporela med deželne ceste; pravijo, da bo stala 6000 K, ako bo skrbel cestni odbor za upravo te ceste. Ze'o potrebno bi bilo cesto od Bršlina čez Bučnovos na kak način popraviti. Kadar je deževje, je tako blato, da ne more človek nikamor. — V naši občini imamo najmanjšo občinsko nek'ado v novomeškem okraju, to je 30%. To se vidi, da naš sedanji župan g. Turk ne meče brez potrebe denarja vun. — Nov Antonov semen v Novem mestu je bil precej živahen. Precej prašičev se je prekunilo; brščje so plačevali po 1 K 4 vin. do 1 K 8 vin. Tudi rogate živine je mnogo prekunil neki trgovec; vzel jih je 35 parov; neki drugi trgovec je na kupil nekaj starih krav za k'obase. — Novo brizga'no smo dobili. To vam je bilo verjeti in gledanja! — Igro bomo kmalu imeli na novem odru. Če bo šlo po sredi že na Svečnico, če ne pa prihodnjo nedeljo. — V nedeljo, 25. t. m. je bil shod za mlekarstvo. Skrajni čas je bil, ker smo naš menda boli pri sta zadnjih. S'eto se bo živinoreja gotovo si'no povzdignila. Hvala g. nadzorniku Legvartu in g. ravnatelju Rohrmannu, ki se veliko trudita za prospah našega gospodarstva!

d Radeče pri Zidanem mostu. Dan na dan beremo in s'išimo, kako je pisana mati Evropejem blažena Amerika. V dokaz temu nov slučaj. Neki Medvžek iz Svibnega je bil že šest mescev v Ameriki. Ker se je zdelo, da imajo od njega premalo dobička, so ga pognali nazaj v staro domovino. Napol zmrznjen in ves sestradan je dospel v nedeljo 25. jan. v spremstvu nekega agenta. Revež nič ne odgovarja na nobeno vprašanje. Videti je, kakor da bi se mu omračil um. Kdaj se bodo ljudem oči odprle? — V nedeljo 1. febr. t. l. bo občni zbor »Kmetijske knjižnice« ob 3. uri pop. Obeta se tudi zanimivo predavanje.

d Sinji vrh ob Kolpi. V četrtek, 22. t. m. smo čutili ob 7-40 uri srednjemočan potresni sunek. Visoči predmeti so se zazibali. Snega imamo za te kraje izredno veliko nad pol metra. Šola je že teden dni zaprta. Mraza smo imeli največ 13. t. m. — 11°5' C, sicer je običajno — 2° do — 5° C.

d Škocijan pri Mokronogu. Iz naše pošte prihajajo »Domoljubi« razrezani in pretrgani. Ameriška pisma dobivajo ljudje pretrgana. Poleg vsega nerada je naša pošta strankarsko strastno liberalna. Namesto, da bi mati na fanta vplivala, se narobe godi. Mati celo agitira v uradu. Opomine v »Domoljubu« pošta pozablja. Ali naj se drugam obrnemo? — Kakšna spričevala daje liberalni nadučitelj Benedičič učencem liberalnih starišev? Izvrstna seveda, kakor ga je dal Oberčevemu fantu za v sodnijo. Dal ga je, da bi mu bili liberalni starši hvaležni. Pred sodnijo pa sramota za učitelja, fanta in starše, ki so bili zraven. Fant je že v 16. letu, pa ne ve v kateri deželi je doma, ne v katerem cesarstvu. Benedičič se izgovarja, da je bil zmešan. Potem bi tudi ne vedel, koliko je 2×2. Pa to je vedel in pa zapoved »Ne ubijaj! — 3×7 pa že ni vedel.

d Iz Škocijanskih hribov. Trgovec Jermančič se je prej hvalil, — priče na razpolago — da je on naredil prošnjo za dvorazrednico na Telčah. Seveda je vsak vedel, da je ni on naredil, ker ne zna toliko pisati; ampak govorilo se je, da mu jo je spisal znani študent. Ker so pa nekateri ljudje proti dvorazrednici radi novih stroškov, se je začel neki liberalni odbornik krajnega šolskega sveta opravičevati pred ljudmi, češ: »Krajni šolski svet je bil proti razširjenju šole, vse se je zvršilo na pritisk od zgoraj.« In »Domoljub« je povedal, kakor je prej Jermančič sam pravil, kdo je naredil prošnjo. Sedaj pa piše nekje Jermančič, da on ni delal prošnje, ampak krajni šolski svet! Torej ali je prej farbal ali sedaj. In sedaj, kdo govori resnico, ali oni odbornik — ime na razpolago —, ki je govoril, da je bil krajni šolski svet proti dvorazrednici, ali Jermančič, ki pravi, da je krajni šolski svet delal prošnjo za razširjenje? Sicer pravi Jermančič, da je krajni šolski svet prisiljen prosil za dvorazrednico. Kdor to razume, »mora znati več ko hruške peč.« Kdo more koga siliti, da za kaj takega prosi, kar mu ni ljubo! Mi bi sicer v to zadevo ne drezali, ker je vse eno, če je na Telčah dvorazrednica ali ne; če jo hočejo imeti ljudje, naj jo imajo, če ne, pa tudi prav. Le tistim, ki so pri vsej stvari prizadeji, se ni treba izgovarjati pred ljudmi radi stroškov, češ »jaz sem proti razširjenju, jaz nisem prosil, tega

je kriv okrajni šolski svet, tam so pa klerikalci, — torej klerikalci vsega krivil.« Klerikalci so vsega krivi: ker pri sv. Tomažu ni šole, kriče liberalci: »Klerikalci so krivi, da je ni.« Ker se bo razširila na Telčah, nekaterim to ni prav, pa zopet namigujejo, kakor da bi vse to prišlo iz klerikalnega tabora!

d Šmartno pri Litiji. Štiri mrliče so imeli v štirih mesecih v neki hiši v Bukovici. Umrli so trije otroci in stari oče. Stariši se bojijo, da izgube še četrtega oziroma petega otroka, ki sta tudi nevarno bolna. — Za razpisano učiteljsko mesto v Šmartnem se je oglasil samo en prosilec; menda bo to mesto še enkrat razpisano. — Zaprli so te dni nekega možakarja, ki je dalj časa živel na Ogrskem ter je sedaj prišedši domov grozil nekaterim ljudem in hotel izsišiti podporo kljub temu, da je popolnoma zmožen za delo. — Za 7129 K umetnih gnojil je lansko leto posredovala naša posojilnica našim posestnikom. Ker posojilnica pri tem ni iskala nikakega dobička, kakor ga iščejo trgovci, se je ljudem prihranilo samo pri tem do 1000 K izdatkov. — Promet posojilnice v preteklem letu je bil okrog 740,000 kron. Izvanredno veliko vlog se je vložilo v drugem polletju tako, da je posojilnica z denarjem dobro založena. — Kmetijska podružnica šteje kljub temu, da se je odcepilo več podružnic še vedno do 140 udov. — Po toči poškodovani žalibog še dosedaj niso dobili nikake podpore. Čujemo, da bo naš delavni in vplivni poslanec g. svetnik Povše zadevo znova spravil v razgovor na Dunaju. —

d Zagorje ob Savi. Dne 22. t. m. je umrl po Zagorju dobro znani socijalno demokratski agitator Anton Cepuder. Dasi je veliko storil za svojo stranko v Zagorju, vendar jih je malo bilo, ki so ga spremlili na zadnji poti. Ko že govorim o pogrebu, vprašajmo tudi g. Zimmermana, kdaj misli poskrbeti za doljšo pot na pokopališče. Po največjem snegu morajo pogrebeci hoditi na pokopališče in po pokopališču. G. Zimmermana bolj briga to, kje kdo naroči rakev, kakor pa oskrba pokopališča. Če kdo ne vzame rakve po njegovem posredovanju pri gotovem človeku, bi mu kmalu g. Zimmerman odrekel prostor na pokopališču. G. blagajnik, brigajte se za pokopališče in nikar se ne stresajte ne vi, ne vaša gospa nad onimi, ki kupujejo rakve drugod kakor jih vi priporočate. — Zima je tudi pri nas občutna. Snega je padlo nenavadno mnogo in tudi oster mraz pritiska na okna. Imeli smo že 21 stopinj pod ničlo, pač nenavadno za Zagorje. — S koščkom premoga se je zadavil poldrugo leto stari sinček železniškega uradnika g. Derendo. Le za trenutek se je gospa Derendova odstranila iz kuhinje, prišedši nazaj, je že imel otrok košček premoga v grlu. Takoj poklicani zdravnik je storil vse, da bi otroku rešil življenje, a bilo je zaman.

Notranjske novice

n V Črnem vrhu nad Polhovim Gradcem je umrl 15. t. m. Martin Rus, do'goletni cerkveni ključar in obč. odbornik. Naj v miru počival!

n Godovič. Dne 26. jan. je obhajal v cerkvi sv. Urbana g. Franc Rudolf in njegova žena Marija svojo zlato poroko. Cel. župnija se je veselila te redke slavnosti. 32 parov njihovih potomcev - sorodnikov, sosedov in prijateljev, 12 belo oblečenih deklic je obdajalo pri tej zlati poroki sivolasega starčka in njegovo ženo.

n Iz Idrije. O našem rudniku se je že veliko pisalo in govorilo. Ko se je povpraševalo, koliko časa se bodo še kopalo, se je navano reklo: 40 ali 50 let je zagotovljen obstanek rudniku, za dalje časa se pa ne ve. Kadar se izčrpa ruda iz zemlje, takrat se delo ustavi. Tako uči zgodovina. Koliko rudnikov je bilo, ki so svoj čas sloveli, dajali obilne dobičke, a ko se je vse pobralo iz njega, se je opustilo delo, razpadlo poslopje, zaraslo tako n. g. gosto, da dandanes več ne vemo, kje je stal. Tako usodo b. mela najbrž tudi Idrija. V novejši. času pa je preiskal naš rudnik strokovnjak, ki ima večletno prakso, in si je v službovanju ogledal marsikatero rudarsko napravo in ta se je izrekel, da je tako bogato založen naš rudnik z živim srebrom, da se ni bati, da bo kmalu prenehal. Skladovje pod zemljo in bogate žile cinobra, — žveplo in živo srebro — sploh vsa formacija kaže, da naj bi se na leto izkopalo tudi 2 milijona met. stotov blaga, je vendar za par sto let še zaloga. To je tolažba za nas in tako bodo vtihnile govornice, da se izropa naš rudnik sedaj, ko je v denarni zadregi država, ker se koplje več kot druga leta.

n Iz Spodnje Idrije. Zadelala nas je huda nesreča. Naš župni upravitelj g. Janez Mrak nam je pretečeno soboto umrl, ko ni bil še niti trideset let star. Imel je le eno samo službo, ke je prišel kot novomašnik k nam, a ke je prejšnji župnik č. g. Juvan umrl, j ostal tu kot farni oskrbnik. Na novoga leta dan je še maševal ob 6. uri še evangelijski nam je prebral, a pridigovati ni več mogel; voščil nam je š raz lece zdravo, veselo novo leto. Pa cerkvi pa smo začeli vsi jokati, ke smo videli, da ga v tem letu izgubimo njega, ki smo ga tako radi imeli, njeg. ga, ki nas je tako ljubil. Tri duhovnike bi morali imeti, ker je naša župnija zelo razsežna in hribovita, a g. Mrak je bil včasih kar sam. Delal j za tri in ni čuda, da je na zadnje omagal. Naj se vsaj zdaj spočije od trudi in še prosi za nas, ki bomo kmalu z njim prišli.

k Goseina vas na Koroškem. Tudi je umrl vrl narodnjak, p. d. Pavležov oče. Pogreba se je udeležilo mnogo bližnjega ljudstva. N. p. v m.!

n **Koče.** V Koče je prišel k nam nek slaboumen fant iz Hrenovške fare. Dne 20. t. m. ga je našel njegov gospodar v hlevu pri živini navidez mrtvega. Mežnar je konstatiral smrt in mu zvonil večno uro. Prižgali so mu tudi mrtvaške sveče. Ko pa pride gospodar v hlev, plane kar naenkrat dozdevni mrtvec pokonci. Gospodar jo je ubral ves preplašen iz hleva, fant pa za njim kliče: Umreti pa še ne! — Najbrže ima fant srčno napako ali pa je bil toliko premražen, da so mislili, da je mrtev. Dne 24. t. m. so ga spet odpeljali v hrenovško občino.

n **Iz Št. Petra na Krasu.** Dne 17. t. m. so imeli liberalci svoj zaupni shod pri Gržini in pri Kocmurki. Bobnali so za shod na vseh straneh, prišlo je pa le okoli 50 mož skupaj. Po eni dolini je agitiral znani študent iz Smerij, po drugi pa učitelj Češnik iz Knežaka, ki je pripeljal s seboj enega samega moža in sicer največjega kričača. Potoma je v Zagorji, kakor smo zvedeli dobil še te-le: Pekov Tone, slavni Jur, gluhi Tine, kozobrabi Škalk. Iz Ljubljane je prišel živinski dohtar Ribnikar. Kandidat »Jadre« je rajše ostal doma. Na shodu je bil tudi en naš somišljenik. Ko so ga liberalci zavohali, so zbežali v drugo dvorano. »Jadra« so hvalili, da bo dober poslanec; neki hudomušen kmetič, ki mesarja pozna, pa jim je povedal, da je »Jadre« velik in močan, in bi bil dober samo za zelje tlačiti, ne pa za poslanca, ker ne zna govoriti. — Shod je bil v kratkem končan, na kar se je ljubljanski Ribnikar odpeljal v Ljubljano. Možje ne dajte se farbati od liberalcev, bomo složni za kandidata, ki smo ga mi postavili g. Gostinčarja, o katerem je dejal ugledni župan iz Cirknice na našem shodu, da ko bi sedaj za državni zbor postavili kakega drugega kot Gostinčarja, bi se ga branili z vsemi štirimi. To je znamenje, da je pravi mož.

n **Iz Starega trga pri Ložu.** Kakor povsod, tako nam tudi pri nas zima ne prizanasa. Mraza je bilo že 27° C. Zima je zahtevala tudi že svojo žrtev. V snežinskih gozdih je zmrznil gostilničar Anton Strgar. Dobili so ga šele čez tri dni vsega zametnega. Kjub ostremu mrazu so ljudje zelo zdravi.

n **Stuđeno pri Postojni.** V Studenem živimo bolj mirno življenje, ker smo bolj v zakotnem kraju. Za časa zadnjih volitev se je pa tudi naš kraj oživil. Vabili so nas liberalni snubači iz Postojne. Mnogi so šli na njih limanice. Imeli smo tudi svoje shode, kjer se je nam pokazalo, kje je prava stran, ki res dela kmetu v pomoč. Kdor ima zdrave možgane, je lahko spoznal, kje je resnica, kje pa samo oblube in laž. Kot so pokazale volitve v splošni skupini in za mesta so morali mnoge liberalci premotiti. Toliko še v spomin na volitve. — V zadnjem času razsaja pri nas pljučnica; veččinoma so bolniki ozdraveli, nekaj jih je pa pobrala smrt. Če še omenimo, da imamo nove božične jaslice, ki jih je delal g. Franc Bečaj, kipar v Cerknici, ki so prav ljubke in mične, ki priporočajo umetnika za take enakodela, pa smo pri koncu z našimi novicami.

n **Zagorje na Pivki.** Umrli je Neža Fatur, mati g. kaplana Jakoba Fatur-ja. Pred enim mescem pa je umrl njen soprog dolgoletni zagorski župan Matija, tako da je Peterkov gospod v kratkem času izgubil očeta in mater, katere je pred dobrim letom pri zlati poroki še zdrave in vesele sam poročil. Naj blaža starčka v miru počivata! — V letu 1913 je bilo tukaj poročenih 14 parov, umrlo jih je 29 in rojenih je bilo 35, med njimi 27 dečkov in 8 deklic. Nezakonskega otroka ni bilo nobenega. Čast dekletom!

n **Žiri.** Avtomobilno zvezo Žiri-Logatec dobimo kmalu. Avtomobil so si omislili podjetni Rovtarji v zvezi z nekaterimi Žirovci. Služil bo predvsem prevažanju mleka v Logatec, deloma tudi osebnemu prometu. Voziti bo začel takoj, ko bo svojemu namenu prirejen. — Število »Domoljubovih« naročnikov se je letos nekoliko dvignilo, »Bogoljubovih« pa, kakor se zdi nekoliko padlo. To zadnje ni prav. Kdor je bil lani naročen, naj bo še letos in naj skuša pridobiti še kakega novega naročnika. Oba lista sta več kakor svoja denarja vredna. Skrbila bomo, da bo »Domoljub« letos še v večji meri kot lani prinašal vse splošno zanimive novice iz naše doline in hribov. Posebno pozornost bomo obračali našemu društvenemu gibanju, ki je tako na široko zasnovano, kot morda malokje na deželi, opozarjali pa tudi po potrebi na razdirajoče delo naših nasprotnikov. V vsako hišo vsaj enega izmed naših listov! Naročite se, se je čas!

Ljudski oder na Vrhniki uprizori v nedeljo dne 1. februarja narodno igro »Revček Andrejček«; igra je prepletana z lepimi pevskimi točkami; bo nudila občinstvu obilo lepega vžitka.

Izobraževalno društvo na Brdu priredi dne 1. februarja poučno predavanje. Predaval bo sodnik Avsec o nepotrebnih pravadah. Ker je predmet tudi iz gospodarskega stališča važen, se pričakuje mnogoštevilna udeležba tudi od strani nečlanov, posebno ženskega spola in soli odraščene mladine.

Izobraževalno društvo v Začurju pri Vrhniki ima na svečnico 2. febr. ob 3. uri popoldne svoj občni zbor. V nedeljo po svečnici ima pa ob 3. uri popoldne veselico s sledečim sporedom: 1. Pozdravni govor, 2. Prepirljiva sosedu, 3. Marijin otrok.

Človek ne ve svojega konca. Iz Košnice pri Laporju. Nagle smrti je umrl preteklo nedeljo, 18. t. m. Anton Robar, posestnik v Leviču. Šel je zjutraj popolnoma zdrav k sv. maši v Laporje; nazaj grede proti domu mu pa naenkrat postane slabo, da se je zgrudil nezavesten na tla in umrl. Rajni je bil več let župan občine Žabjek; bil je zvest pristaš katol. slovenske stranke. Rad je hodil k službi božji in pogosto prejemal sv. zakramente. Bodi mu Bog milostljiv sodnik.

š Marenberg. Pri nas je nesrečni alkohol zopet zahteval svojo žrtev. Bilo je na večer starega leta, ko se je v temi podal iz gostilne g. Rcmica neki neznan mož in je krenil po državni cesti kakih deset minut od te gostilne

proč; izvršil je samoumor; z revolverjem si je prestrelil glavo in je bil takoj mrtev. Našli so ga v jutro na novega leta ljudje, ki so šli k prvi službi božji. Pri sebi je imel še pol steklenice žganja.

Lahkomiselnost

katero slabo lastnost imajo mnogi ljudje v zadevi svoje prebave, se v mnogih slučajih hudo maščuje. Našim prebavilom je odločen največji in najvažnejši del vsega našega življenjskega delovanja. Ni čudež, da ne morejo pri tem že tako velikem delu prenesti še večja bremena. Na to pa ne mislimo vedno, kadar sedimo pri dobri jedi in dobri pijači in šele ko se pojavijo zle posledice, spoznamo, da smo želodcu in črevesu prisojali preveč ali neprimerne stvari. Take napake se tudi pri največji pazljivosti ne dajo zabraniti. Lahkomiselno pa je, če napake poznamo in vendar nič ne storimo za olajšavo želodca in črevesa.

Iz lastnega prepričanja priporočamo svojim čitateljem za take slučaje, ki se pač lahko vsak dan zgodijo, da imajo vedno pripravljene Fellerjeve odvajalne pilule z znamko »Elsa-pilule«. Pri bolečinah v želodcu, zgagi, riganju, bljuvanju, zaprtju, napihavanju in zapečenosti učinkujejo, kakor je razvidno iz mnogih zahvalnih pisem, prebavo pospešujejo, protikrčno, potrebo urejajoče in kri izboljšajoče. Njegova presvetlost Jožef princ Rohan v Schottwienn piše, da so mu »Elsa-pilule« pri bolečinah v želodcu in slabostih izvrstno služile. Tudi za odstranitev nezaželjene preoblike tolsče se uporabljajo. Vzbudijo nam tek, omogočijo nam nekajeno spanje in naj bi bile vedno pri roki.

Naši čitatelji naj bi naročili 6 skatlic teh pilul za 4 krome franko, najboljšo skupno z istotako potrebnimi, bolečine lajšajočim Fellerjevim rastlinskim fluidom z znamko »Elsa-fluid«, ki zabrani marsikatero bolezen in čigar pol tuceta stane 5 kron, pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa trg 16, Hrvatsko.

Otroci bisplohne smeli piti zrnate kave, temveč le dobro mleko s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo.

Če se piše gorke ali mrzla, vsaj je Kathreinerjeva popolnoma neškodljiva, ugajajoča in sprito svoje priprave iz najboljšega slada jako krepilna.

Vprašajte, prosim, o tem Svojega hišnega zdravnika.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 21. jan. 66	5	74	55	80
Brno, 21. jan.	16	43	63	59 12
Linc, 24. jan.	60	87	44	30 71

št. št. Rupert nad Laškim, Dne 20. decembra m. l. je umrl tukaj g. Jurij Uranič, vpokojeni učitelj, v 91. letu starosti. Rojen na Trsteniku pri Kranju, je deloval kot učitelj v Grabštajnu, Trebelnem in Preserjih in od l. 1875. tukaj, kjer je bil ves čas svojega bivanja lep vzgled narodnega in krščanskega moža. Priporoča se svojim znancom v blag spomin in molitev.

Odgovorni urednik Jožef Gostinčar, drž. poslanec.

Vpoštevajte pri rabi odvajalnih sredstev na tisoče pohvalnih pism svetovnih strokovnjaških kapacitet o izvrstnem učinku Saxlehnerjeve pristne »Hunyadi Janos« grenčice. Varujte se pred brezvestnimi ponaredbami, ki vam jih ponujajo namesto te dragoocene naravne rudnice, ki se prodaja sicer le v znanih originalnih steklenicah.

Mnenje gosp. dr. B. Joachimowitza
Dunaj.

Gosp. J. Serravallo
Trst.

Vaše železnato kina-vino Serravallo je gotovo eden izmed mnogih sličnih izdelkov, katerega dosedaj v dobroti ni še prekosil nihče v tej stroki. Moram priznati, da mali in veliki prav dobro prenesejo Vaše vino in jaz sem dosegel v vseh slučajih terapevtilke vse, kar sem hotel. To Vam potrjujem z veseljem.

Dr. Joachimowitz.

SKRIVALNICA.

Kje je drugi stražnik?

Življenje zagreni nadležen kašelj, izčrpa moči in oslabi telo. In vendar je mogoče zanesljivo lajšanje in hitra odstranitev kašlja s Thymomel Scillae, lekarnarja B. Fragnerja v Pragi, ki stane 2-20 K steklenica.

Novi bolgarski podaniki. Bolgarska vlada je ukazala prešteti prebivalstvo v novo osvojenih krajih. V Traciji so našli 494.190 glav, v Macedoniji pa 175.070 glav. Med njimi je 267.500 moških.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 28. januarja 1914.

Deželni pridelki:	Cena		Živina. meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	23	—	živa vaga:		
Rž	1	—	Goveda pitana	72	—
Ajda	13	—	Teleta težna	82	—
ječmen	18	—	Teleta mala	86	—
Oves	16	—	Prisoci	96	—
Proso belo	22	50	Koštruni	88	—
Proso rumeno	18	30			
Koruzna stara	17	50	Kuretina in drugo:		
Koruzna nova	14	50	Maslo kuhano od		
Leča	24	—	K 100 — do	220	—
Grah	—	—	Maslo surovo od		
Laneno seme	31	—	K 200 — do	330	—
Gršica	—	—	Svinna sveža: speh	150	—
Limača detelja	100	—	Svinna prekajena	168	—
Fizo Ribnican	20	—	Mast svinjska	160	—
Fizo Prepelicar	32	—	Loi	93	—
Fizo Mandalion	27	50	Jajca 100 komadov	11	—
Cebula	5	—	Čičanci	—	60
Krompir	4	20	Gosodi	—	—
Zelje sveže	—	—	Raca	5	—
Zelje kislo brezodra	9	—	Gos	—	—
Ropa gorenjska	—	—			
Ropa sveža	1	—	Kolonija'no blago		
Ropa luska brezodra	8	—	na debelo:		
Brusje	17	—	Riz Rangon od		
Kumna	20	—	K 25 — do	38	—
Orehi	80	—	Kava Santos od		
Gose suhe	—	—	K 200 — do	50	—
Suhe hrta ke	—	—	Sindher od K84 — do	82	—
Suhe čespile	46	—	Vetrolej	32	—
Ležice	—	—			
Zeloti	—	—			
Smrkovi storži	10	—			
Savon	6	50			
Slama	3	40			
Stelja	3	—			

Najbolj mil in ganljiv domači instr. 7035
HARMONIJA
Spez.: instrumenti, na katero igra vsak brez znanja ali takoj četeroglasno. Katalog zastonj. Aloys Mayer, tr. avtor, dob. Fulda.
7000 harmonijev si poje. Instr. no hvalo po vseh delih sveta.
Piano: pešpene ceni domači instrumenti po 433 in 515 M.

Semenska trgovina AL. KORSIKA
Ljubljana — Bleiweisova cesta — Vrtača 3.

Naznanjam častitemu občinstvu, da je izšel moj novi cenik za l. 1914. in se dobi brezplačno in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Al. Korsika.

Lepo zdravo
novi staro koruzo cena za 100 kg 14 K 50 v.
cena za 100 kg 18 K

prodaja J. Kušlan, trgovec v Kranju na voglu pri farmi cerkvi, kjer je tudi glavna trafika. Istotam se dobi tudi vse specerijsko blago po najnižji ceni, postrežba točna in realna. Priporočamo jo toplot
91

Obleče se lahko cela rodbina!

krasni ostanki suknenege blaga

za obleke, suknje, bluze, srajce itd. novih lepih vzorcev

5 kg zavoj za K 13 —, lepša vrsta zavoj K 14 —,

Franko po povzetju pošilja.

A. Ježinek, I. češka tkalnica v Jimramove (Morava).

Zelo topla priporočeno! Kdor poskusi kupi vnovič!

Izjava.

Podpisani obžalujem, da sem govor našega domaćina gospoda profesorja dr. Pestotnika napram nekaterim osebam v Tuhijski dolini v neresničnem smislu razširil. Zahvaljujem se gospodu doktorju, da mi je to dejanje odpustil, ter od tožbe odstopil. Buč v Tuhijski dolini, dne 15. januarja 1914.
Anton Tirš, domače Bognar.

Millijoni

še ne vedo, da je moja

žitna kava

najboljša. Pošljem Vam 5 kg za K 3.50 franko poleg krasnih daril. Pišite takoj K. Tišler-ju, veletrgovina Schönfeld pri Bečovu, Češko.

Ostanki!

3 m sukna za kompletno moško obleko K 14.—
4 in pol m mod. blaga za žensko obleko " 12.50
40 m ostan. za obleke, bluze in perilo " 20.—
20 m " " " " " " " 10.—
1 kos alpske tkanine (23 m) " " " 12.—
1 " " " " " " " " 14.—
pošilja poštno obratno po povzetju tkalnica Alojz Krížek, Sitova pri Starckenbach, Češko.

Učenca

za sedlarsko obrt od 14. do 18. let starega sprejme takoj Franc Korže, redlar in tapotnik. Brod pri Spod. Logatcu 12. Notranjsko. 312

Vse obolelosi sopilnih organov

pljučne bolezni

oslovski kašelj, navadni kašelj, prehlajenje, influenza iu

naduha zdravijo številni zdravniki in profesorji vedno z **SIROLIN "ROCHE"**

Dobi se o K. 4.— v vseh lekarnah.

SANATORIUM EMONA
 ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
 - PORODNIŠNICA.
 LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
 ŠEŠZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

OROŽJE in KOLESNA
 na obroke. Posamezni deli najceneje in cenili zastoj.

F. Dasek, tovarnarstvo orožja, koles, šivalnih strojev. Črna ulica ob drži, zel. 2128, Čezsko, 3557

Težnični učni zavod Bodenbach ob Labi
 Izučba prihodnjih inženirjev, arhitektov, tehnikov in kemikov.

Najboljši šivalni stroji
 SO „PFFFF“
 10 letna garancija
Ign. Vok
 Ljubljana, Sodna ulica št. 7.
 Cenili zastoj in pridelno pranje.

Glas gre kot blisk od kraja do kraja,
 da prva kranjska pošiljateljska trgovina
R. Miklauc, Ljubljana
 razpošilja najbolj zanesljivo blago tako na trgovce, krojače, šivilje kakor tudi na druge odjemalce in naročnike. Tvrdba gleda le na velik promet ter ne išče dobička in ima najboljše tvorniške zveze, veliko blaga pa sama izdeluje.

Torej zahtevajte
 takoj cenik različnih predmetov iz
Prve kranj. pošiljateljske trgovine
R. MIKLAUC, Ljubljana.
 Prvo naročilo Vas pridobi tvrdki. Obstoje tvrdeke čez 40 let!

Ostanki za slepo ceno!
 Poseben prilagoditveni nakup! V prošli sezoni se je nakopičilo na stotine ostankov blaga za moške in za ženske obleke, ki se bodo razprodajali za slepo ceno. — Zahtevajte vzorce z oznakom ostankov! Prva šlezjska razpisilja, plačena izdolkov: „SUDETIA“ Jägerstr. št. 42, avst. Šlez.

Denar
 posoja zaslužni rezultat tujem pa 5%... doplačevanje posteljno (tudi na hipoteko).
 Kromm E. postarostant. Morlin 29

5000 parov kraljevitih čevljev
 par
 Varnostno zasnovane, vrtime njih tudi znanjeječa dela ki so mi vedel zanesljive pošiljave ostali, prodajani in razpošiljeni za lastno ceno po K 8 = par. Ti če bi so iz najboljšega surovega usnja z močno podkovanimi p. dplah, s podkovicami na petah in jersenski. Čevlji so poseben priporočilji za najske čevlje. Pri naročilu zadostuje n.era v cent metris ali številka. Zamenjava dovoljena. Razpošilja po povzetju kršćanska razpošiljalnica čevljev **FRANC HUMANN, DUNAJ 2.** Alonsgasse 3-D. Od c. kr. trgovskega sodišča protokolorirana tvrdika.

Najsolidnejši izvor!

40 metrov dobrih ostankov za obleke	K 18 =
40 " izvrstnih ostankov za zimске obl.	" 20 =
30 " modernih ostankov za obleke	" 18 =
8 komadov zelo velikih posteljnih rjuh	" 10 =
100 " najlepših žepnih robcev	" 12 =
1 ducaj lepih brisač	" 2.90
1 " zelo težkih brisač	" 4.80
10 komadov toplih zimskih rjuh	" 5 =

Adolf Zucker, Pizen 131 (Geško).
 Razpošilja se samo proti povzetju. Neugajajoče vzamejo vsak čas nazaj. Uzorec ne razpošiljamo. Najboljši dobavitelj za trgovce, krojačarje in sejmarje. 7020

Lepo posestvo
 obstoječe iz hiše, vrta, hleva in travnikov, je nasprodat. Proda se skupaj ali pa tudi posamezno. Več pove **Marija Merkužič, Brdo 29, pošta Vič pri Ljubljani.** 252

Avtomatična pasti!
 Za podgane K 4 —, za miš K 40, njame brez nadzor, stva do 50 komadov v eni noči. Ne zapuste nobenega smrtinjo in se zopet same nastavijo. Past za ščurke odlična te vrste, na katero se stisnejo na tisoče ščurkov v eni noči, s K 240. Povsot najb. uspeh. Pošilja po povzetju **FRANC HUMANN, DUNAJ, 2. Bezirk, Alonsgasse 3/23.** Mnogo pov. hvalnih pismen. Izpol. naših v. rešitimi pomagaljiti se sv. r. V c. in hr. vojnških sk. dišob. v v. prabi. Teleten 23140. 2933

Denar
 posoja zaslužni rezultat tujem pa 5%... doplačevanje posteljno (tudi na hipoteko).
 Kromm E. postarostant. Morlin 29

35-40 metrov ostankov K 13-50.
 V sled vojna na Balkanu se razproda velika množina tkanin, zajamčeno pristne barve in brez napake no zelo znižani cen in sicer: kauntasi, močni okstordi, flanele, celizni za srajce, barviti za bluze in otroške obleke, modrotiskali, štoni, be a tkanina za perilo in sprema, grizot, brisač itd. Ostanki so 3-18 metrov dolgi.
Razpošilja se po povzetju.
Tkalnica Austria, Oiehalec pri Novem Mestu na Metajih. (Pri naročilu dveh zavitkov franco.) — Naročite in b. d. te zadovoljni.

Naročajte „Slovenca“!

Jarmeniki za žage in vseh vrst stroji za obdelovanje lesa
 najnovejše izborne konstrukcije in izborne izvršitve. Vsi stroji za mizarje, kolarje, sodarje in tesarje.
Turbinne za vse vodne razmere. — Precizij. regulirani najboljša proizročila tu in izozemskih obratov.
 Tčasno v delu: Turbinska naprava za t. kranj. držel. elektrarne: 2 turbini po 1600 konj. sil.

Tovarna za stroje G. Tommies, Ljubljana S
 Dunajska cesta 35. — Ustanovlj. 1847.

Pozor! Sprejemem takoj v stanovanje oženjenega čevljarja
 Poleg tega dobi zemljišč po dogovoru, vse brez denarne plače. Biti mora vešč kmetijstva. Vsa semena so mu na razpolago. Imeti mora kravo ali 300 Kron. Rediti je govodi in svinje. Vse je jako ugodno na lepi priliki. Čevlar je v kraju potreben in dohodki gotovi. Naslov Ivan S. Studenec št. 23. p. Radna ob Sevnici, Dolenjsko. 257

Trije vajenci
 v starosti od 15-18 let se takoj sprejmo za sodarsko obrt s hrano in stanovanjem brezplačno v punk. Več pri **Avg. Repiču, sodarnek mojstra v Ljubljani.** 260

Proti okuženju
 se moramo tembolj zavarovati, ker nastopajo zdaj z večjo močjo bolezni, kakor škrlatica, ošpice, koze, kolera, tifus. Zato **se naj uporabljaja** povsod, kjer so take bolezni, razkuževalno sredstvo, ki mora biti v vsakem gospodinjstvu. Najbolj priljubljeno razkuževalno sredstvo sedanjosti je neoporečno

Lysoform
 ki se dobi brez duha, nestrupeno in poceni v vsaki lekarni in drožeriji po 80 vin. Učinek Lysoforma je hiter in gotov, radi česar ga priporočajo zdravniki za razkuževanje na bolniški postelji, za izpiranje ran, oteklin, za antiseptične obveze.

Lysoform-milo
 je prijetno toaletno milo, ki vsebuje 1% Lysoforma in učinkuje antiseptično; lahko se rabi za najobčutnejšo kožo. Naredi kožo mehko in prožno. Znaprej boste rabili samo to izborno milo, ki je le navidezno drago, a je uporaba prav ekonomična, ker milo dolgo traja.
Komad stane 1 Krono.

Lysoform s poprovo meto
 je močna antiseptična ustna voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo odstrani in zobe beli in ohrani. Lahko se tudi rabi na zdravnikovo odredbo pri katerih v grlu, kašljanju in nahodu za grgranje. Par kapljic zadostuje na eno kupico vode. **Originalna steklenica stane 1 K 60 vin.** Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in razkuževanje“ pošlje na željo zastoj in pošiljino prosto kemik Hubmann, Dunaj XX, Petraschg. 4.

C. kr. kmet. družba kranjska v Ljubljani
 (ustan. 1787. l.) je najstarejši kmetijski zastoj v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejenajo družbeno glasilo „Kmetovalca“ zastoj.

Kmetovalca
 = prilogama „Kmetovalca“ in „Kmetovalca“ (XXXI. letnik) je najstarejši, najobčutnejši in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvantret na mesec. Naročnina je 4 krone na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastoj. Posamezne številke zastoj na ogled.

Gospodarske potrebščine,
 kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.